

Vitazstvo Srdca

A UVIDELI DIEŤA
S MÁRIOU, JEHO MATKOU

Rodina Panny Márie

2017 (VI) / č. 119

*Sú to predovšetkým maličkí a bezbranní,
čo v bezhraničnej dôvere v Pána
ukazujú cestu.*

*Títo maličkí sú aj prví
pri Dieťati v jasličkách.*

pápež František, Advent 2016

Nasledujeme hviezdu z Betlehema!“

Všetci sme si ho veľmi vážili ako neoblomného pastiera a radostného svedka viery, a to nielen v nemecky hovoriacich krajinách, ale aj u nás na Slovensku. Bol čestným občanom mesta Levoča: Joachim kardinál Meisner, ktorý zomrel 5. júla 2017 vo veku 83 rokov. V Kláštore Božieho milosrdenstva v Čechách viackrát predsedal slávnostnej svätej omši, počas ktorej naše sestry skladali svoj slávnostný sľub. Od roku 2009 sa ako oduševnený kazateľ vždy s radosťou zúčastňoval na modlitbových dňoch k úcte Matky všetkých národov vo svojej Kolínskej arcidiecéze. Pre našu duchovnú rodinu bol otcovským priateľom, na ktorého si s vďačnosťou a úctou spomíname.

Kardinál Meisner bol vianočným človekom nielen vďaka tomu, že sa narodil na slávnosť Narodenia Pána 25. decembra 1933. Počas celého života bol hlboko preniknutý tajomstvom vtelenia: „Boží Syn sa dotkol zeme ... On je s nami po všetky dni až do skončenia sveta, takže nikdy nemusíme mať strach.“ Už počas dramatickej mladosti Joachim Meisner zakúsil, že Pán je vždy a všade pri ňom a že ho chráni. Po bezstarostnom detstve, ktoré prežil ako druhý zo štyroch chlapcov v katolíckom meste Vroclav v Dolnom Sliezske na území dnešného Poľska (vtedy Pruska patriaceho k Nemecku), prišla rana, keď vo vojne stratil otca. V januári 1945 sa Červená armáda blížila k mestu a 12-ročný Joachim, jeho traja bratia a ich statočná, len sama na seba odkázaná mama Hedwiga, museli utekať smerom na západ. Kardinál si na to spomína takto:

„Keď sme sa vydali na cestu, bolo skoro mínus 20 stupňov a veľa snehu. Už sme počuli delostreľbu.“ Ich auto vybočilo z cesty, zrútilo sa z desaťmetrového svahu a zapadlo do hlbokého snehu. „Nič sa nám nestalo. Keď sme ležali v tej rovine, matka vzala ruženec, ktorý držala v ruke, vysoko ho zdvihla a povedala: ‚Boh žije!‘ Nepochybovali sme o tom.“ Krátko nato však hrozilo, že im matku zastrelia. „Toto bola taká hrôza, že sa mi najhlbšie vryla do duše. My deti sme sa primkli k matke a prosili sme o zľutovanie. Nakoniec nám predsa len dovolili odísť.“

Cez Drážďany sa rodina dostala do roľníckej dediny Körner v protestantskom Durínsku a zažila tam namáhavé a vyčerpávajúce hľadanie prístrešia: „Celý deň sme chodili hore-dolu a prosili sme ľudí, či by nás nemohli prijať ... Rýchlo sa stmievalo. Matka ale bola celkom pokojná a povedala nám:

„Vidíte, ako vaša matka sa o vás nedokážem postarať. Ale aj ja mám ešte jednu matku a teraz musí začať konať ona: naša Matka Mária.“

Potom sme sa pomodlili známu mariánsku modlitbu „Mária, pomôž, prišiel čas, milosrdná Matka, počuj náš hlas!“ Keď prišla v modlitbe na rad prosba: „Keď je núdza najväčšia, buď ty, Matka, mocnejšia“, museli sme ju opakovať trikrát ... Mysleli sme si: „Uvidíme, čo naša Matka v nebi urobí.““

Po krátkom čase prišiel za nimi jeden starý hostinský a hoci už mal všetko obsadené, Meisnerovcom predsa ponúkol malú izbičku vo svojom penzióne, kde mohli zostať, kým si v dedine nenašli trvalé bývanie. Ako prví katolíci po reformácii tu žili svoju vieru presvedčivo, hoci bez vlastného kostola: *„Nikdy sme nestrkali hlavu do piesku.“*

V tom čase sa v Joachimovi prehlbila „vianočná“ skúsenosť, že má v každej núdzi po svojom boku úžasnú Matku:

„Bez matky neexistuje život. Vo svojom stvoriteľskom poriadku to Boh tak chcel a ani on v tom nebol výnimkou ... Keď v roku 1993 zomrela naša mama, hlboko sa ma to dotklo. Jeden kňaz mi povedal: „Nemusíte sa hanbiť za svoje slzy. Matka je miesto, kde nám Boh daroval dušu.““

„Ešte si na to dobre pamätám: Po vojne musela chodiť mama každý deň do práce, aby nás, štyroch synov, uživila. Keď prišiel domov náš najstarší brat, ktorý chodil na učňovku, a my, traja mladší, sme boli v byte sami, bez matky, vždy sa spýtal: „Ešte tu nikto nie je?“ My traja sme tam predsa boli, ale to sa zjavne nerátalo, chýbala mama!“

Môj otcovský priateľ

*J*oachim, ktorý ešte predtým, ako začal chodiť do školy, pocítil túžbu stať sa kňazom, sa odhodlane bránil vstúpiť do socialistickej mládežníckej organizácie NDR. Cena bola vysoká: Nesmel chodiť na gymnázium! Až po ukončení ekonomickej školy viedla jeho cesta do seminára v Magdeburgu a v decembri 1962, krátko pred svojimi 29. narodeninami, bol v erfurtskom Dóme Panny Márie Joachim Meisner vysvätený za kňaza. Keď v roku 1975 nasledovala biskupská vysviacka, mal ako pomocný biskup v Erfurte za úlohu bojovať v prvej línii za tri percentá katolíkov roztrúsených po celej NDR.

Ešte v tom istom roku stretol pri veľkej jesennej púti v erfurtskom Dóme kardinála Wojtyłu, ktorý – po Meisnerovej matke – najviac ovplyvnil jeho život. Kardinál z Krakova bol hlavným celebrantom, biskup Meisner bol kazateľom. Od tohto okamihu spojil Boh týchto dvoch pastierov vo výnimočnom, vrúcnom a zároveň úctivom priateľstve: *„Bol odo mňa o 13 rokov starší ... Obaja sme však cítili, že tu bolo čosi ako rovnaká vlnová dĺžka; po stránke ľudskej, teologickej, ba aj čo sa týka našich životných osudov ... Našiel som v ňom biskupa, ktorý ma predišiel na ceste, ktorou som mohol kráčať aj ja, aby som dosiahol cieľ.“*

*H*oci priam až „sprisahanecká“ súdržnosť katolíkov v bývalej NDR bola veľmi dôležitá, spätosť s neskorším pápežom bola pre kardinála Meisnera mimoriadnou duchovnou oporou, predovšetkým potom, keď ho Ján Pavol II. v roku 1980 vymenoval za arcibiskupa Berlínskej diecézy. Tá sa v tom čase nachádzala v ťažkých podmienkach, bola podobne ako samotné mesto rozdelená na východnú a západnú časť: *„V týchto berlínskych rokoch ma vždy znova povzbudzoval, aby som vytrval a nenechal sa zastrašiť, ale aby som progresívne hlásal evanjelium.“*

*S*týmto úmyslom zorganizoval odvážny kardinál spolu s východonemeckými biskupmi v júli v roku 1987 po prvýkrát stretnutie katolíkov, na ktoré prišlo do Drážďan 150 000 z celkového počtu 800 000 katolíkov krajiny. Meisner využil príležitosť a s oduševnením vyzval veriacich, aby vytrvali a svedčili o svojej viere v ateistickom prostredí: „*Krajina, v ktorej žijeme, nie je produktom socializmu, je to dielo Božieho stvorenia; a ľudia v nej sú Božie deti, za ktoré nesieme zodpovednosť! Do tejto krajiny sme povolani. Preto nemôžeme všetci odísť na Západ. Ale: Nechceme pritom nasledovať inú hviezdu než tú z Betlehema!*“ Po týchto slovách nasledoval neutíchajúci potlesk, pretože každý pochopil narážku na všadeprítomnú veľkú červenú hviezdu Sovietskeho zväzu, viditeľnú a v noci svietiacu na všetkých verejných budovách.

*O*to viac bol kardinál Meisner ohromený, keď sa iba o šesť týždňov neskôr dozvedel, že Svätý Otec ho chce vymenovať za nového biskupa v západonemeckej Diecéze Kolín. Po zanietenej výzve adresovanej ľuďom, aby zostali a neutekali na Západ, mal on, pastier stáda, ako prvý opustiť domovinu? Narýchlo si vybavil audienciu v Ríme u pápeža Jána Pavla II. a v septembri sa vydal do Castel Gandolfa, aby svojho priateľa prehovoril. Ten ho ale upokojil týmito prorockými slovami: „*Budeš prvý z mnohých východných Nemcov, ktorí pôjdu do západného Nemecka, a mnohí západní Nemci pôjdu na Východ – pretože komunistický systém sa rúca!*“ Kardinál neveriacky namietal: „*Takže máte správy z nejakých tajných služieb?*“ Pápež nato ukázal hore a povedal: „*Tam hore je moja tajná služba.*“

Kardinál Meisner vždy znova zdôrazňoval, že mu odchod z Berlína „*padol veľmi, veľmi, veľmi zafážko.*“ Sám bol prekvapený nasledujúcimi udalosťami: Vo februári 1989 bol uvedený do úradu kolínskeho arcibiskupa a trvalo to potom presne deväť mesiacov, keď padol Berlínsky múr. Kardinál neskôr sám vyznal: „*Keby som bol lepšie študoval Fatimu a intenzívnejšie v to veril, musel by som tak ako Ján Pavol II. povedať: Systém sa rúca.*“

A skutočne, Fatima sa stala pre obidvoch bývalých východných biskupov, ktorí trpeli pod komunistickým režimom, ďalším putom, ktoré ich spájalo. Hneď na prvý fatimský deň po prevrate, 13. mája 1990, ho pápež vyslal na portugalské pútnické miesto, aby sa poďakoval Panne Márii za pád železnej opony. Pred miliónmi veriacich vyslovil nemecký kardinál aj poďakovanie jednoduchému portugalskému národu, že prijal posolstvo Panny Márie, ktoré odovzdala pastierikom: „*Blahoslavené si, Portugalsko, lebo si uverilo!*“

Kardinál Meisner rozhodujúcou mierou prispel k tomu, že sa v roku 2000 mohlo vo Fatime počas veľkonočného týždňa uskutočniť blahorečenie pastierikov Hyacinty a Františka. Portugalci boli totiž veľmi sklamaní, keď sa dopyčuli, že počas jubilejného roka Svätý Otec neopustí Rím. V tomto prípade by si cestu do Večného mesta mohlo dovoliť iba 2000 portugalských pútnikov. A tak sa Meisner u pápeža zasadil: „*Veď stačí, ak poviete: ,Jeden raz nebudem v Ríme od rána do večera.*“ Ján Pavol II. nič neodpovedal, ale z jeho pohľadu Meisner pochopil: Vyšlo to! Keď po blahorečení rímski biskupi žartovne vyhlásili, že „*kardinál Meisner vyhral,*“ ten ich skromne opravil: „*Nie! Panna Mária vyhrala.*“

*E*šte iná veľká udalosť spájala Joachima kardinála Meisnera s pápežom Jánom Pavlom II. dokonca až za hranicu smrti: Svetové dni mládeže v Kolíne v roku 2005. Pri stretnutí mládeže v Paríži v roku 1997 zavolať pápež nemeckého kardinála k sebe a spýtal sa: „*Môžeme usporiadať nasledujúce Svetové dni mládeže v roku 1999 v Kolíne?*“ Pre rozličné okolnosti však musel kolínsky kardinál, veľký priateľ mladých, ktorý sa zúčastnil na všetkých svetových dňoch mládeže, čakať až do roku

2005. Svätý Otec Ján Pavol II. bol na jar ťažko chorý hospitalizovaný na Klinike Gemelli, keď si dal nečakane zavolať svojho priateľa. S námahou – kvôli tracheotómii – sa Meisnera spýtal: „Čakáte ma ešte v Kolíne?“ Kardinál ho nato srdečne uistil: „Svätý Otec, a ako!“ Pritom mu uchopil obidve ruky a naliehal: „Svätý Otec, pustím vás až vtedy, ak mi slúbite, že prídete!“ S jemným úsmevom mu pápež slúbil: „Prídem. Ale ako, to určí ON.“

A tak boli Svetové dni mládeže v Kolíne prvé a jediné „s dvoma pápežmi“ – s Benediktom XVI. a Jánom Pavlom II., ktorý, žehnajúc z neba, bol takto so svojím požehnaním prítomný medzi mladými. Kardinál vtedy po prvýkrát presadil, že počas nočnej vigílie na kolínskom Mariánskom poli bola celonočná eucharistická poklona, ktorá je odvtedy vrcholom všetkých svetových dní mládeže. Takto sa tým najkrajším spôsobom uskutočnilo motto Svetových dní mládeže v Kolíne, pre ktoré ešte pápež Ján Pavol II. zvolil slová Troch kráľov: „Prišli sme sa mu pokloniť.“

Prameň: Joachim Kardinal Meisner, Er war mein Freund. Ein Zeugnis aus der Nähe, Pattloch Verlag

„Nikdy som neprinášal seba, ale vždy iba Kristovo poslanstvo. To mi dáva vnútornú slobodu a radosť, ktorú nedokáže narušiť ani potlesk, ani urážky od druhých. Mojim orientačným bodom bol zásadne Ježiš Kristus: vo mne, predou mnou a nado mnou.“

*„Pane, ďakujeme ti za svedectvo
tvojho služobníka Joachima.
Daj, nech je orodovníkom za Cirkev
v Kolíne i na celom svete.“*

*Zo spomienkového prejavu
emeritného pápeža Benedikta XVI.*

Svätí Traja kráľi v Kolíne

Mesto nad Rýnom už po stáročia ukrýva neobyčajne vzácny poklad: skrinku s relikviami svätých Troch kráľov. Čo by sme sa týchto troch mužov radi opýtali, je: Ako ste sa dostali do Kolína? Matúšovo evanjelium ich nazýva „mágovia“ (gr. magoi). Všetko nasvedčuje tomu, že boli učeními pohanskými astrológmi z Perzie alebo Babylonie, z územia dnešného Iránu a Iraku. V týchto mudrcoch Cirkev čoskoro rozpoznala príslúbených cudzích kráľov zo Starého zákona, ktorí prichádzajú k „žiare Jeruzalema“ (porov. Iz 60, 3). Egyptský text z obdobia antiky napokon prezrádza ich mená: Gašpar, Melichar a Baltazár.

*N*eskôr svätá cisárovná Helena našla ich relikvie v Jeruzaleme a dala ich priniesť do Konštantínopolu. Prostredníctvom svätého biskupa Eustorgiusa, ktorý ich dostal ako dar, prišli v 4. storočí do jeho rodného mesta Milána. Tu sa v roku 1158 opäť objavili v starom kostole St. Eustorgio, keď mesto obsadil cisár Friedrich Barbarossa.

Po dobytí Milána daroval rímsko-nemecký cisár svätý poklad svojmu vernému a oddanému ríšskemu kancelárovi Rainaldovi z Dasselu, ktorý bol zároveň arcibiskupom Kolína. Ten sa naplnený radosťou vrátil do Kolína, kam boli za jasotu celého mesta vzácne relikvie 23. júla 1164 prenesené. V sprievode modlitieb a spevu boli slávnostne uložené v starobyľom dóme. Podľa nariadenia biskupa sa každý rok mala konať takáto procesia: Traja muži odetí ako kráľi, nasledujúc hviezdu, mali ulicami mesta sprevádzať relikvie, ktoré sa pred slávnostnou svätou omšou priniesli do dómu.

Tým sa začala tradícia púti k svätým Trom kráľom. K vzácnemu relikviáru prúdili tak nemeckí kráľi, ako i hufy pútnikov zo všetkých kútov a častí Európy. V období stredoveku spravili tieto púte z mesta Kolín – po Ríme, Jeruzaleme a Santiagu de Compostela – štvrté najdôležitejšie pútnické miesto kresťanstva. Všade a v každej núde, zvlášť na cestách, vzývali ľudia týchto vznešených svätých alebo sa obracali k nim s prosbou o dobrú úrodu.

Nástupca biskupa Rainalda poveril najlepšieho zlatníka svojich čias, aby zhotovil relikviár, ktorý by bol hoden svojho jedinečného obsahu. Relikviár Troch kráľov vyzdobený tisíckami drahokamov a perál je najväčším a najvzácnejším relikviárom západnej Európy. V Kolíne sa okrem toho rozhodli pre stavbu impozantného gotického dómu, ktorý sa vypína nad relikviárom ako druhá kamenná schránka. Je zaujímavé, že keď sa v roku 1864 otvorila zlatá skrinka a skúmali sa relikvie Troch kráľov, zistilo sa, že ide o takmer úplné pozostatky mužských osôb rôzneho veku. Až v roku 1980 došlo k analýze kúskov látky, do ktorých boli zabalené viaceré kosti. Výsledok bol fascinujúci: Je to veľmi vzácny sýrsky damask z hodvábu, purpuru a zlata, ktorý sa tkal len do 4. storočia, teda skutočne pochádza z čias Mesiáša!

Dnes sa relikviár s Tromi kráľmi nachádza priamo za hlavným oltárom, kde vyvýšený a osvetlený dominuje v interiéri obrovskej katedrály. Otvorená ocelová konštrukcia, na ktorej relikviár spočíva, umožňuje pútnikom, aby podľa pradávnej tradície mohli so svojimi úmyslami v srdci prechádzať popod relikvie týchto svätých.

Keď Joachim kardinál Meisner slávil 6. januára 1990 po prvýkrát liturgiu v Kolínskom dóme, sotva dokázal zadržať slzy, pretože, ako spomína: „Ako dieťa utečencov v durínskej obci Körner som mohol túto svätú omšu počuť po prvýkrát cez rádio u dedinského holiča. Môj Bože! Vtedy som si pomyslel nemožné: ‚Raz tak sláviť túto bohoslužbu v Kolínskom dóme!‘ A Boh mňa, dieťa utečencov, priviedol na toto miesto, aby som tu každoročne predsedal práve tejto slávnostnej bohoslužbe ku cti Troch kráľov!“

Nápad celosvetového významu

Milióny trpiacich detí, ktoré sú rôznym spôsobom ponechané samy na seba, majú vo svojom utrpení istého spoločníka – je ním Božské Dieťa.

Jedným z tých, ktorí v Innsbrucku po druhej svetovej vojne videli veľkú núdzu osirotených detí, ponechaných len na seba, bol Rakúšan Hermann Gmeiner, syn roľníkov z Vorarlbergu, ktorý sa chcel stať detským lekárom. On sám ako polosirota vyrastal v početnej rodine a osobne prežil a precítil, čo pre takéto dieťa znamená materinská ochrana, starostlivosť a láska. Preto sa v roku 1949 len so 600 šilingami vo vrecku rozhodol vytvoriť rodinné prostredie, domov pre vojnové sirotu: „Viem, že dieťaťu vypadnutému z hniezda nemožno lepšie pomôcť, než mu darovať matku, súrodencov, dom, dedinu. To je všetko. Jednoduchšie sa to už nedá.“

Hermann Gmeiner poprosil obyvateľov Tirolska, aby jedným šilingom mesačne podporili jeho zámer. Reakcia ľudí bola ohromujúca! Tak sa prvá náhradná mama už pred Vianocami 1950 mohla nasťahovať do SOS-detskej dedinky (SOS-Kinderdorf) v Imste, aby už začiatkom roka 1951 s láskou prijala prvých päť sirôt, ktoré len nedávno stratili svojich rodičov. To najkrajšie a najdôležitejšie bolo, aby sa o tieto malé deti znova postarala matka.

Kľúčovým momentom pre realizáciu tohto nápadu boli osobné zážitky z detstva samotného Gmeinaera.

Podobizeň matky v mojej duši

„Moja matka zomrela v roku 1925, keď som mal päť rokov, no aj napriek tomu som presvedčený, že jej vplyv na môj duševný vývin bol nesmierne veľký. Ešte sa viem rozpamätať na niekoľko, i keď málo, celkom konkrétnych udalostí z jej života. Bola to dobrá žena a ešte lepšia matka.“

Raz, keď moji starší súrodenci niečo vyparatili, zavolala nás všetkých do veľkej izby. Zhromaždili sme sa, mama sedela na drevenej stoličke a my sme stáli okolo nej. Akoby to bolo len včera, vidím ju pred sebou ako kráľovskú ženu; milo, odpúšťajúco a dobrotivo zneli jej slová. Vtedy – to som cítil už ako dieťa – nikto z nás nezapochoyboval, že to, čo sa stalo, sa už nikdy viac nestane, no cítili sme tiež, že nám mama už odpustila.

Po narodení svojho deviateho dieťaťa, môjho brata Antona, naša matka ťažko ochorela. Niekoľko hodín pred svojou smrťou nás, osem súrodencov, zavolali k jej smrteľnej posteli. Otec bol pri nej, no ihneď vyšiel von, pretože nechcel, aby sme videli jeho bolesť. Starší súrodenci nahlas plakali. My štyria menší sme ešte nevedeli, čo je to smrť. Matka nám povedala len toľkoto: „Zostaňte dobré, deti.“ Potom nás opatrovatelka vyviedla von za dvere. Od tejto hodiny som svoju matku viac nevidel. No v mojej pamäti navždy žije ďalej; pre mňa ako najkrajšia a prvá žena na tomto svete. To, čo nás naučila a čo sama žila, prevyšuje všetky nauky a školy celého môjho života.

Mojej najstaršej sestre Else teraz pripadla úloha, aby prevzala rolu našej matky. Mala v tom čase iba

16 rokov a bola ešte príliš mladá na takú veľkú zodpovednosť. No keď stále jasnejšie spoznávala, akým dobrodením sa stala pre nás súrodencov a pre nášho otca, ľahšie sa vžívala do tejto úlohy. Dlhý, ktoré sme mali splácať, ťažká práca, ktorú sme museli vykonávať, chudoba, ktorú sme museli vydržať – nič z toho nedokázalo oslabiť našu rodinnú súdržnosť. Vzajomne sme si pomáhali vyrovnávať sa so životom, ktorý sa koncom 20. rokov stával stále ťažším a ťažším. A tak sme sa dokázali postaviť na nohy a spolu začať nový život.

Keď som 15 rokov po matkinej smrti stál na ruských bojiskách, bola mi snáď bližšie ako kedykoľvek predtým. Nemyslím si, že by som počas tých štyroch rokov vojny na svoju mamu zabudol čo len jeden jediný deň. Pred útokom som často cítil, akoby stála vedľa mňa. Vždy znova a znova som sa s ňou rozprával. Bola tak blízko pri mojom srdci, ako bola uniforma na mojom tele. Myšlienka na ňu ma zvláštnym spôsobom vždy naplňovala istotou a pokojom.

A ešte raz mi pomohla podobizeň matky v mojej duši. Po vojne, keď som študoval na univerzite a vo svojom voľnom čase som pracoval pre mládež, stretol som sa s veľkým počtom opustených, zanedbaných a ľuďmi zabudnutých chlapcov a dievčat. Boli to vždy deti, ktoré svoju matku stratili, ktoré vlastná matka odvrhla alebo nimi pohrdla. Bol som presvedčený, že tieto deti nepotrebujú nič iné, že potrebujú len matku, matku takú, akú som mal ja.“

Hermann Gmeiner často zdôrazňoval: „Láska je moc, je sila, ktorá nás poháňa. Láska je od Boha. Robí schopnými nás aj naše náhradné matky, aby sme prijali opustené cudzie deti, akoby to boli naše vlastné.“

Prameň: H. Gmeiner, Eindrücke - Gedanken - Bekenntnisse, SOS-Kinderdorf-Verlag Innsbruck-München 1989

„Klaus je na nepoznanie“

„*K* keď som potom založil SOS-detské dedinky, stredobodom celej výchovnej práce sa stala matka. A dostavil sa nečakaný úspech. Jedným z „mojich prvých detí“ bol Klaus, ktorý nás presvedčil o tom, že iniciatíva SOS-detskej dedinky sa uberať správnym smerom. Klaus mal už dvanásť rokov, keď v januári 1951 sám prišiel do našej dedinky v Imste. Čítal o tom v nejakých novinách a povedal mi: „*Doma som to už nevydržal. Prosím, nechajte si ma!*“ Dopátrali sme sa, že chlapec už dávno nemal matku; otec sa v zúfalstve stal alkoholikom a zostala z neho len ľudská troska.

V biednej usadlosti s opitým otcom, vedľa neláskavých susedov so zlou povestou – takto vyrastal tento chlapec, ktorý dovtedy zažil len podlosť, núdzu a hlad. Podľa výpovedí susedov nebolo na chlapcovi už nič dobrého a boli radi, že sa ho zbavili. „*Dokázal by som všetko porozbíjať,*“ nadával, keď sme sa ho pýtali na jeho príbuzných; alebo nám povedal: „*Bolo by to pre vás lepšie, keby ste ma poslali preč, pretože ja nestojím za nič.*“

Po niekoľkých týždňoch ma volali do domu, v ktorom Klaus teraz býval. Novovzniknutá rodinka práve večerala. V lone dvanásťročného Klausu sedela Lisa, ktorá mala sotva jeden rok. Kírmil ju s viditeľnou starostlivosťou. „*Najprv Lisa, potom ja,*“ hovoril pri každom súste. Klaus bol prešťastný, smial sa a hral sa s malou sestričkou; bola radosť dívať sa na nich. Jeho náhradná matka sa usmiala: „*Každý deň ešte predtým, ako ide sám do postele, pozrie sa do izby malej Lisy, či dobre spí.*“

*R*az, keď bola Lisa chorá, Klaus predstieral, že ho bolí hlava, aby nemusel ísť do školy. Nechcel sa jednoducho odtrhnúť od Lisinej postielky. Klaus si robil až také veľké starosti, že v noci viackrát zaklopal na dvere matkinej izby, ktorá si chorú Lisu vzala k sebe, a vypytoval sa na stav svojej malej sestričky.

O niekoľko mesiacov sa Klaus cítil zodpovedný za všetko v dome a pomáhal matke pri mnohých prácach. Chodil na nákupy, rúbal drevo, kúril v peci a v nedeľu pyšne viedol svojich päť malých školopovinných súrodencov do kostola. Jeho matka mi v tomto čase raz povedala: *„Klaus sa zmenil na nepoznanie. Lisa a ostatné malé deti majú na tom zásluhu. Je šťastný, že už nie je naničodníkom, ale že môže pomáhať slabším a že mu boli zverené veľké úlohy. Z toho zatrpknutého chlapca sa stal ochotný mladý muž. Je vďačný za každé dobré slovo a myslím si, že mi najviac ďakuje za to, že k nemu prídem každý večer, keď už leží v posteli, podám mu ruku a poprajem mu dobrú noc. Jeho oči žiaria zakaždým, keď mi vďačným hlasom hovorí: „Spi dobre, mama, a veľmi pekne ti ďakujem!“ Ja však ešte stále neviem, či mi je Klaus vďačný za to, že mu pomáham a som k nemu dobrá, alebo za to, že opatrujem jeho Lisu a starám sa o ňu. Toho chlapca nám v každom prípade získala Lisa.“* Dnes je Klaus 35-ročný muž, ktorý už dávno vyrástol z SOS-detskej dedinky a ako stolár je úspešný vo svojom zamestnaní. Spolu s manželkou majú tri deti. Do SOS-detskej dedinky sa vracia predovšetkým na Deň matiek. A vždy so sebou prinesie aj niečo pre deti.“

Prameň: Hansheinz Reinprecht, Hermann Gmeiner, Der Vater der SOS-Kinderdörfer, Verlag Fritz Molden 1979

Poctený vyznamenaniami, doktorátmi a čestnými občianstvami a nespočetnými uznaniami Gmeiner nikdy nezabudol pripomenúť: „Milióny priateľov z celého sveta mi pomohli darovať deťom domov v detských dedinkách. Z detí nikoho, robíme deti šťastia. Ich smiech a to, že prijali život, sú pre nás vďakou a odmenou.“ Po tridsiatich siedmich rokoch celosvetovej požehnanej činnosti Hermann Gmeiner v roku 1986 zomrel a – podľa svojho želania – bol pochovaný „doma“, v detskej dedinke SOS-Kinderdorf v tirolskom Imste, kde sa to všetko začalo.

Dieťa pokoja

V západnej časti ostrova Nová Guinea, v Západnej Papue, ktorá je v súčasnosti jednou z provincií Indonézie, žil kmeň Saviov. Ako jeden z tamojších 400 kmeňov bol ešte pred päťdesiatimi rokmi úplne izolovaný a jeho príslušníci žili na úrovni ľudí z doby kamennej. Saviovia boli hrdí na to, že sú brutálni a násilní, boli to lovci lebiek a ľudožrúti, ktorí používali lebky svojich obetí ako „vankúše“. V roku 1962 opustili svoju domovinu Kanadu mladí manželka Don a Carol Richardsonovci a aj so svojím sedemmesačným synom Stephenom sa ako protestantskí misionári presťahovali k tomuto agresívnemu kmeňu kanibalov do oblasti močiarov v nepreskúmanej džungli. Misionár Don Richardson sám opisuje, ako Božské Dieťa pokoja prinieslo trom tisíciam bojovných Saviov kresťanskú vieru a trvalý pokoj.

„*K*ed sme na kanoe priplávali do cieľa, na brehu rieky nás očakávalo 400 mužov, žien a detí; stáli tesne vedľa seba. Muži boli pomalovaní bojovými ornamentmi, v rukách mali zbrane a mne sa hlavou prehnala myšlienka: „*Pozvú nás teraz na večeru, alebo budeme my večerou pre nich?*“ Pomohol som vystúpiť na breh manželke Carol, ktorá mala v náručí nášho syna Stephena. Saviovia nás hneď obkolesili, takže sme sa sotva mohli pohnúť. Napriek tomu som cítil v sebe Boží pokoj a pri pohľade na moju ženu som videl, že sa na ľudí usmievala. Nepadlo ani slovo, navôkol panovalo mŕtve ticho, až zrazu jeden bojovník vykrikol: „*Essa!*“ V tom okamihu prepukli výkriky radosti, Saviovia sa rozostúpili a tancom a hlasným bubnovaním nás sprevádzali do nášho domu.

*N*ajskôr sme sa museli naučiť reč Saviov. Učili sme sa intenzívne každý deň, niekedy aj desať hodín. Po roku som ich reč ovládal plynule, vytvoril som pre Saviov písmo a začal som prekladať Nový zákon. Kým som sa ja zaoberal ich rečou, moja manželka sa ako zdravotná sestra starala o ich chorých a v malej ambulancii, ktorú som pre nich postavil, zachránila mnoho životov. Domorodci si okamžitú medicínsku pomoc veľmi vážili. Všetko sme robili preto, aby sme im priniesli Ježiša. Keď sme hlbšie spoznali ich mravy a zvyky, zistili sme, že žijeme a pracujeme medzi ľuďmi, ktorí si ako ideál vysoko cenili nevernosť a zákernú zradu. V mnohých rozprávkach, ktoré Saviovia pri večernom ohni rozprávajú svojim deťom, sú hrdinami muži, ktorí vedeli získať niekoho za priateľa s úmyslom, aby ho neskôr zabili a zjedli. V jazyku Saviov je pre takéto správanie zaužívané vyjadrenie: „*priateľsky ho vykrmíť na zabitie.*“

Keď sme pochopili, že zo všetkých hodnôt si Saviovia najviac vážia zradu, uvedomili sme si, prečo sme medzi nimi prežívali určitý kultúrny šok. Všetko bolo úplne iné, nebožské, mnohé démonické. Zrada ako najvyššia hodnota bola súčasťou ich spôsobu života po celé stáročia, možno až tisícročia. Nás však Boh poslal, aby sme im pomohli vymaniť sa z tohto myslenia, aby sme ich získali pre život.“

*K*ed si Don Richardson konečne získal dôveru kmeňa, začal im rozprávať o Bohu a jeho Synovi Ježišovi Kristovi. Avšak aký šok to bol pre tohto misionára, keď zistil, že pre Saviov bol najväčším hrdinom Judáš Iškariotský, pretože dokázal Ježišovi tri roky úspešne predstierať priateľstvo!

„Volali ho ‚majster podvodu‘ a hovorili: *„Ešte nikdy nám nenapadlo pobožkať svoju obeť v okamihu zrady! Tu som sa mohol iba modliť: ‚Ó, Bože, potrebujem tvoju pomoc a dar tvojej múdrosti!‘ Ako to len urobiť, aký prostriedok mi Boh dá, aby som cez túto kultúrnu bariéru dokázal preniknúť do vnútra Saviov?‘*“

„Okrem toho medzi viacerými saviovskými dedinami vládlo nepriateľstvo. Vyhrážky silneli, nenávisť vzbĺkla veľmi ľahko a pred našimi oknami začali lietať šípy. Vládla tu vojna, a to priamo pred dverami nášho domu. Na nás misionárov však neboli namierené žiadne násilnosti. Boli to obyvatelia dedín, ktorí proti sebe bojovali, ale my sme boli uprostred toho všetkého. Naokolo ležali ranení a ja som začal presviedčať bojovníkov oboch strán, aby konečne uzavreli mier. Aká beznádejná snaha to bola medzi ľuďmi, ktorí si vážili zradu, pomstu a násilie ako čnosti! Svojej žene som povedal: *„Drahá, zdá sa, že Boh nám zveril poslanie, aby sme mu slúžili v národe, ktorý nemá žiadne prostriedky na riešenie konfliktov.“*“

Vedeli sme, že to bol „zlý“, ktorý podporoval tieto krvavé násilnosti. Bol to tiež on, kto nás chcel odradiť a nahovoriť nám, že naša misia je beznádejná; že Saviovia sa jednoducho nedajú zmeniť a radostná zvesť ich nemôže zasiahnuť, evanjelium k nim nemôže preniknúť, lebo sú príliš zlí, príliš slabí a nedá sa im vôbec dôverovať. Museli sme teda bojovať proti týmto útokom zlého a myslieť stále na povolanie, ktoré nám dal Boh.“

„Don a Carol sa dlho modlili za riešenie, ale keď konflikty a vraždenie pokračovali aj ďalší týždeň, začali strácať nádej, že by tu evanjelium vôbec niekedy mohlo zapustiť korene. Nakoniec dal Don vodcom kmeňa ultimátum. „Povedal som im: *„Ak neskončíte tieto násilnosti, tak si zbalím veci a aj s rodinou sa odťahujem na iné miesto.“*“

Táto správa vyvolala medzi bojovníkmi šok, pretože nás za žiadnu cenu nechceli stratiť; veď naša prítomnosť znamenala pre týchto pôvodných obyvateľov pravidelnú zdravotnú starostlivosť; a aj železné náčinie, ktoré sme priniesli, nahradilo ich kamenné sekery. Uistili ma, že predsa len existuje spôsob, ako si nás medzi sebou udržia a uzatvoria mier.

Neskôr som zistil, že svojou výzvou k mieru, adresovanou bojovníkom oboch strán, som nevedomky žiadal obeť, ktorú musel priniesť jeden z otcov kmeňa Saviov, aby zabezpečil mier. Pre mňa ako otca bola takáto obeť nepredstaviteľná.

Na druhý deň totiž priniesol jeden z kmeňových vodcov obeť, ktorá ho stála všetko, čo mu bolo milé a drahé. Videl som, ako vystrel ruky a vložil svojho jediného syna do rúk nepriateľského bojovníka, ktorý bol tiež otcom. Pritom som ho počul vysloviť tieto slová: *„Odovzdvám ti môjho syna, môjho jediného syna ako dieťa pokoja, ktoré zostane zárukou pokoja medzi tvojimi a mojimi ľuďmi, kým bude môj syn v tvojom dome nažive.“ Keď som videl tohto otca priniesť takúto obeť, pomyslel som si: „Otec, ktorý svoje vlastné dieťa, svojho jediného syna odovzdá nepriateľom, aby dosiahol zmierenie, to je predsa jasné Božie znamenie! Jednoznačne tu silne zasiahol Boh!“*“

Kľúč k srdciam

„Pochopili sme, že v kultúrnom svete Saviov existovalo niečo, čo im môže pomôcť porozumieť vteleniu a aktu vykúpenia Ježiša Krista. Toto bol kľúč k srdciam Saviov, za ktorý sme sa modlili! Dieťa pokoja a to, ako ho vnímali, bolo vstupnou bránou a pre evanjelium odrazovým mostíkom

do kultúry Saviov. Vyústilo to do duchovnej i sociálnej revolúcie, ktorá vychádzala zvnútra. Keď sme spolu s Carol použili ich vlastnú tradíciu o dieťati pokoja, s napätím sme čakali, či si na pokresťančenie týchto lovcov lebiek Boží Duch skutočne poslúži takýmto spôsobom. A on to skutočne urobil! Zvestovali sme im Ježiša ako najväčšie Dieťa pokoja, ktoré nám daroval najväčší Otec, aby obnovil pokoj medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom. Bola to hodina zrodenia cirkvi u Saviov. Od toho dňa sa začali oni, aj príslušníci susedného kmeňa, otvárať a vďačne prijímať pravdu, že Boh vložil ‚svoje Dieťa pokoja‘ do rúk nepriateľov, aby tým všetkých vykúpil a daroval nám pokoj. On ale za to nič nežiadal naspäť! Mnohí členovia kmeňa prijali Božské Dieťa pokoja. Vzdali sa kanibalizmu a pohanských zvykov a stali sa prvými kresťanmi v kmeni Saviov.“

O svojich prvých Vianociach medzi kresťanmi z kmeňa Saviov z rôznych dedín neskôr Don Richardson rozprával: *„Boli to tie najkrajšie Vianoce, aké som kedy zažil. Moje myšlienky ma zaviedli ponad priestor i čas k iným Vianociam, ktoré som slávil v snehu pod zamrznutými smrekmi a jedličkami v mojej domovine v Kanade. Nedalo sa to však porovnať s Vianocami v horúcej rozpálenej džungli, keď duch odpustenia premohol srdcia tých, pre ktorých bola do vtedy pomsta bežným životným štýlom. Bolo to dlhé putovanie; ešte sa však neskončilo.“*

A j niektorí z novozískaných domorodých kresťanov dosvedčili: *„Pozrite! Boh vložil do mňa ducha svojho Dieťaťa pokoja – Ježiša. A prečo si už medzi dedinami nevymieňame žiadne ‚tarop-deti‘? Lebo Boh by bol z toho zarmútený. Povedal by: ‚Myslíte si, že ešte musíte pridávať svoje vlastné deti? Môj Syn pokoja nestačí?‘“*

Don a Carol Richardsonovci pôsobili 15 rokov medzi kmeňmi Saviov. Potom sa však museli rozlúčiť. *„Poučili sme ich: ‚Doteraz ste boli prijímatelia radostnej zvesti, ale teraz sa musíte podeliť a odovzdať ďalej to, čo ste dostali.‘* Saviovia si to vzali k srdcu, vydali sa na cestu k cudzím susedným kmeňom.“ A bývalí kanibali získali ako misijní pomocníci pre kresťanskú vieru ďalšie štyri kmene.

Hlavný prameň: Don Richardson, Dieťa pokoja, Slovenské evanjelizačné stredisko, 1997.

V lete 2012 sa Don Richardson už ako 77-ročný po 50 rokoch vrátil spolu so svojimi synmi Stephenom, Shannonom a Paulom, ktorí svoje detstvo prežili v západnej časti Novej Guiney, na svoje prvé misijné územie. Stovky domorodých obyvateľov z piatich rôznych kmeňov v tradičnom oblečení mu pripravili nádherné privítanie. Medzi nimi boli aj viacerí starší ľudia, ktorých Don osobne dobre poznal. Zostali verní kresťanskej viere a odovzdávali ju ďalej novým generáciám.

Stephen (50-ročný), ktorého kedysi priniesli do kmeňa Saviov ako bábätko, hovorí: *„Mojžiš, jeden z kmeňa Saviov, ktorý tu so mnou pred takmer štyridsiatimi piatimi rokmi vyvážal, hral sa a skákal zo stromu do vody, mi povedal: ‚Keď vtedy tvoji rodičia prišli s tebou k nám, žili tu všetci v temnote. Dnes je to bezpečné miesto, dá sa tu pokojne žiť. Sme na to hrdí. Vtedy nám bolo zvestované Božie slovo a my sme prijali evanjelium. Môžeme Bohu len ďakovať. A chcem, aby ste zajtra, keď budete opäť nasadať na lietadlo, vedeli, že my tu chceme po celý náš život zostať verní kresťanskej viere.“*

Prípravované od malička

Všetko sa začalo v malom a postupne. V decembri 1993 sa prvé štyri sestry nášho spoločenstva nasťahovali v Starej Haliči do jedného starého domu, ktorý kedysi patrilo kantorovi a učiteľovi v jednej osobe. Naše spoločenstvo ho dostalo k dispozícii od rožňavského biskupa J. E. Mons. Eduarda Kojnoka. Odvtedy sa však v tejto malej skrytej stredoslovenskej dedinke už veľa zmenilo. Za veľkorysej pomoci našich rodín, mnohých priateľov a dobrodincov sa tento starý dom zmenil na pekný a účelný materský dom s viacerými malými stavbami naokolo.

Celkom 126 apoštolských sestier, ktoré už zložili svoj slávnostný sľub, prešlo formáciou na tomto mieste. Pre naše dve slovenské novicky sa táto slávnosť

3. júna 2017 uskutočnila po prvýkrát v našej farnosti, v haličskom Kostole Nájdenia svätého kríža.

Krásnemu liturgickému sláveniu predsedal rožňavský diecézny biskup J. E. Mons. Stanislav Stolárik. Niekoľko stoviek dojatých farníkov sa nábožne zišlo na svätej omši a zaplnili nielen kostol, ale i nádvorie pred kostolom.

Aj do vonkajších príprav bola vtiahnutá takmer celá dedina. V Tomášovciach nebolo domu, ktorý by neprispel sladkým či slaným pečivom k záverečnej radostnej oslave.

Každý pridal ruku k dielu ako len mohol. Tak sme spolu s ľuďmi z farnosti vďačne prijali do nášho sesterského zástupu dve nové apoštolské sestry, sr. Janku Máriu a sr. Máriu Afru.

Ovocie materského domu

Svedectvo sr. Márie Afry Malčekovej z Tomášoviec

Počas môjho noviciátu mi raz moja mamina rozprávala o komplikáciách, ktoré nastali pri mojom narodení. Lekári ma museli hneď po pôrode od nej vziať preč. Vtedy sa mamina v bolesti a aj strachu o mňa modlila: „Bože, prosím ťa, zachráň mi ju! Ja ti ju aj odovzdám, celkom darujem. Len mi ju zachráň!“ Keď si uvedomila, čo vlastne povedala, chcela tieto slová takmer vziať späť. Keď ma lekári po niekoľkých hodinách konečne priniesli naspäť k nej, vysvetlili, že som bola pridusená a nedýchala som. Dnes viem, že mi Pán Ježiš vtedy chcel darovať život a môj život mal patriť iba jemu. Určite to nebola náhoda, ale Božie riadenie, že som sa narodila práve v tej farnosti a v tom roku, keď v novembri 1993 prišli sestry Rodiny Panny Márie, aby tu v Starej Haliči založili svoj materský dom. Akoby práve pre mňa! Takže som už od detstva takpovediac vyrastala medzi misionárkami nášho spoločenstva. Prvá sestra, na ktorú si spomínam, bola sr. Teresita. Vyučovala náboženstvo v našej malej Základnej škole v Tomášovciach. Keď som ju uvidela, pomyslela som si už ako šesťročná prváčka: Aj ja chcem byť raz takou sestričkou! Ako dieťaťu sa mi vtedy najviac zapáčili jej biele šaty. Zároveň som však v srdci mala túžbu po Ježišovi, ktorú som nikdy viac nestratila, aj keď sa počas rokov zväčšovala a zmenšovala. V našej mládežníckej skupine som ako 13-ročná lepšie spoznala Lenku a Lucku, ktoré pochádzali z tej istej dediny ako ja a stali sa mojimi dobrými kamarátkami.

Veľmi mi pomohli v duchovnom živote, lebo sme sa spolu naučili verne modliť ruženec a ja som si túto modlitbu obľúbila. V lete a počas prázdnin sme sa každý deň stretávali, aby sme sa ruženec pomodlili spoločne. Som si istá, že Panna Mária ma aj vďaka tomu pred mnohým uchránila!

*P*o ukončení základnej školy som chcela ísť na katolícke Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre, kde vyučujú aj sestry z Rodiny Panny Márie. Vedela som totiž, že pre veriace dievča to na štátnej škole nie je vždy jednoduché.

A chcela som sa tam už pripraviť aj na moje budúce duchovné povolanie, hoci som ešte nevedela, či ho určite mám. Moji rodičia najprv nesúhlasili, pretože Nitra bola pre nich príliš vzdialená a okrem toho som mala iba 15 rokov. Keď sme predsa len s naším kňazom P. Františkom prišli na deň otvorených dverí, mamine sa tam tak veľmi zapáčilo, že mi predsa len dovolila ísť študovať na toto gymnázium. Spolu so sr. Margarétou, ktorá bola mojou vychovávateľkou a teraz je aj mojou spolusestrou, som prvýkrát v rozhovore s pátrom Paulom Mária Siglom hovorila o mojej túžbe stať sa sestrou. Povzbudil ma modliť sa za to, aby mi Pán Boh dal spoznať, kde si ma chce povolať. Prosila som Pána Ježiša, aby mi jasne ukázal, ak chce, aby som vstúpila do iného spoločenstva. Ale bolo pre mňa ťažké predstaviť si nežiť raz v Rodine Panny Márie. Stále viac som však cítila radosť a pokoj pri myšlienke, že by som sa mala stať misionárkou v tejto duchovnej rodine. Už ako dieťa som u našich sestier videla, akú veľkú lásku prejavovali nám a voči sebe navzájom. A cítila som túžbu milovať tiež tak, ako milujú ony. Ich spiritualita mi bola veľmi blízka a nevedela som si svoj život predstaviť bez pokladov, akými je modlitba ruženca či hodina Božieho milosrdenstva, alebo veľká úcta a hlboká láska k Panne Márii.

V decembri 2010 som dostala veľkú milosť, cez ktorú som získala aj istotu a mohla sa definitívne rozhodnúť. Pred začiatkom vyučovania – ako každé ráno – som sa išla pomodliť do internátnej kaplnky. V ten deň, keď som tam skoro ráno bola ešte celkom sama, kľakla som si blízko svätostánku a vtedy som pocítila, akoby sa ma Pán Ježiš spýtal: „*Chceš sa stať mojou nevestou?*“ Zrazu som dokázala z celého srdca povedať svoje áno a bolo to pre mňa ako moje osobné zásnuby s ním. Potom som s radosťou čakala na príležitosť poprosiť o prijatie do Rodiny Panny Márie. V poslednom roku pred maturitou prišli však ešte vnútorné skúšky, keď som viac myslela na niekoho iného. Ale vždy znovu som si uvedomovala, akú veľkú lásku má ku mne Pán Ježiš a že mi takú lásku nedokáže dať nikto iný. V tomto čase mi veľmi pomohla aj naša Madre Agnes, s ktorou som bola v písomnom kontakte. Bola som si istá, že sa tiež za mňa modlila.

*N*ajťažšie však bolo povedať o mojom rozhodnutí mojej rodine. Kým som si nebola celkom istá, nechcela som o tom s nikým hovoriť a bola som uzavretá aj pred mojou maminou. Raz sa ma však ona sama opýtala, či už mám plány do budúcnosti. Až po niekoľkých minútach sa mi podarilo priznať, že som sa rozhodla pre Pána Ježiša a chcem sa stať apoštolskou sestrou v Rodine Panny Márie. Vtedy mi prezradila, že si to myslela už pri mojom prvom svätom prijímaní. No predsa len nebolo pre ňu ľahké vzdať sa ma, ale spoločne sme prijali Božiu vôľu. Mamina už dlho predtým pripravovala aj ocina na to, že sa stanem sestrou. Moji príbuzní mali z toho radosť, aj keď možno najprv celkom nevedeli, čo to presne znamená. Za moje povolanie sa modlila zvlášť moja starká, ktorej som za to tiež veľmi vďačná.

Čoskoro po maturite som mohla prísť do materského domu, kde ma Panna Mária viedla počas štyroch dôležitých a pekných rokov postulátu a noviciátu. A tak som mohla teraz 3. júna 2017 zložiť môj slávnostný sľub, a to v tom kostole, v ktorom sa sobášili moji rodičia. Všetkým, ktorí ste ma v tomto čase sprevádzali modlitbami, sa chcem z celého srdca poďakovať a zahrnúť vás do mojich modlitieb.

Keď som začala veriť v Božiu lásku

Svedectvo sr. Janky Márie Rahlovej z Prešova

*K*eď sa teraz v myšlienkach vraciam do minulosti, môžem len žasnúť a ďakovať Pánu Bohu, že si povoláva slabých ľudí, ako som ja, aby žili len pre neho. Aj keď je povolanie k životu zasvätenému Bohu nezaslúženým darom, predsa si vyžaduje našu spoluprácu, naše áno Božiemu plánu. Že som toto áno mohla vysloviť, za to vďačím v prvom rade mojim rodičom. Moja mamka, ktorá krátko pred mojím slávnostným sľubom odišla k Pánu Bohu, zverovala denne mňa a moje dve staršie sestry pod ochranu Panny Márie. Bola to síce krátka, no verná a dôveryplná modlitba. Tým ma pripravila na to, že som ako dvadsaťročná mohla povedať Pánu Bohu svoje vlastné zrelé áno, a to tak, že som sa zasvätila Panne Márii. Veľmi živo si spomínam na deň môjho prvého svätého prijímania. Eucharistiu som prijala s plným vedomím, že do môjho srdca prichádza sám Pán Ježiš, čo ma naplnilo hlbokou, citeľnou radosťou. Preto som potom nejaký čas pravidelne chodila na svätú spoveď a pristupovala som k svätému prijímaniu. Keď sa však doma chcela s nami naša mamka modliť, nechcelo sa mi a štrajkovala som s odôvodnením, že som príliš unavená. Keď som prišla do puberty, úplne som sa prestala modliť. Na Pána Boha som si spomenula, len keď som mala nejaký problém. Vtedy som rýchlo vyslala do neba nejakú strelnú modlitbu o pomoc.

Zakrátko to dospelo tak ďaleko, že som k svätej spovedi pristupovala už len dvakrát do roka, na Vianoce a na Veľkú noc. Celé moje úsilie bolo potom dlhé roky zamerané na osobnú seberealizáciu: dobre sa učiť, mať veľa znalostí a niečo pred ľuďmi vo svete znamenať. Moje srdce však čím ďalej tým viac zívalo prázdnotou a ja som cítila nezmyselnosť života, ktorý človek žije iba sám pre seba. Moju dušu naplňal smútok a mala som pocit, ako keby som pomaly zomierala.

Uvedomila som si, že zle skončím, keď to takto pôjde ďalej. Bolo to práve v tom čase, keď zomieral pápež Ján Pavol II. Jeho smrť sa pre mňa mala stať veľkou milosťou, milosťou obrátenia. Presne si pamätám na moment, keď som sa dozvedela, že tento veľký pápež zomrel. V jednom okamihu bolo moje srdce preniknuté bolesťou a mne bolo tak, ako keby nielen Cirkev, ale celé ľudstvo stratilo otca. Zrazu som mala pred očami aj sv. Matku Terezu, ktorá Svätého Otca Jána Pavla II. predišla do večnosti, a vtedy som pochopila, ako svet potrebuje takýchto sväto žijúcich ľudí. Zároveň som pocítila veľkú túžbu po svätosti a rozhodla som sa: Chcem sa zmeniť, chcem byť dobrá, aby bolo vo svete viac dobra.

*K*eď ma asi o dva mesiace pozvala moja kamarátka na duchovné cvičenia pre mladých do Trenčína, ktoré organizuje Rodina Panny Márie, hneď som vedela, že tam mám ísť. Chcela som to znova skúsiť s modlitbou, a tak som sa pevne rozhodla: Chcem sa tam znova naučiť modliť, nech to stojí, čo to stojí!

A skutočne som sa na mieste snažila zo všetkých síl byť hlavou a srdcom pri modlitbe a pri tom, čo som počula na prednáškach. Cestou domov z duchovných cvičení sme spolu s mojou sestrou, ktorá tam bola so mnou, museli plakať. Plakali sme od šťastia, pretože sme medzi bratmi a sestrami spoločenstva veľmi intenzívne zažili atmosféru lásky a otvoril sa nám nový, dosiaľ nepoznaný duchovný svet. Pochopili sme, ako veľmi sme Pánom Bohom milované a ako veľmi si praje len naše šťastie. Čo mi najviac utkvelo v pamäti, bolo to, ako nám páter Paul vysvetlil zasvätenie sa Nepoškvrnenému

Srdcu Panny Márie podľa sv. Ľudovíta M. Grigniona z Montfortu. Veľký dojem na mňa urobila predstava, že keď sa zasväťím Panne Márii, ona ma ako dieťa vezme do svojho lona, kde mi môže a chce darovať svoje čnosti. Od tohto okamihu som neváhala a každý deň som sa modlila modlitbu zasvätenia, ktorú som si z duchovných cvičení priniesla domov ako najväčší poklad. Bola to len táto krátka, no každodenná modlitba, ktorá ma niesla počas rokov hľadania môjho povolania.

*P*anna Mária ma ako dobrá matka odvtedy jednoducho nepustila zo svojho duchovného lona. Po týchto duchovných cvičeniach bola v mojom srdci taká veľká túžba po Pánu Ježišovi, že som začala denne vyhľadávať príležitosť ísť na svätú omšu a na sväté prijímanie. Práve v tých dňoch mi po prvýkrát v živote zišla na um myšlienka duchovného povolania. V tom čase som bola skutočne zaľúbená do Pána Ježiša a prežívala som veľkú radosť z duchovných vecí. A tak mi zrazu napadlo, že to vlastne nemusí byť „také zlé“ stať sa sestričkou. Vtedy som otvorila Pánu Ježišovi malé zadné dverka a v úplnej dôvere som mu povedala: „*Ty predsa vieš všetko, a preto mi dáš len také povolanie, v ktorom budem šťastná. Preto ak to ty chceš, rada sa stanem aj sestričkou.*“

A Pán Ježiš ma očividne zobral za slovo. Potom sa začal môj každodenný boj o vernosť v modlitbe, najmä v modlitbe ruženca. Často som v tomto boji prehrávala, ale zároveň som pozorovala, že bez modlitby slabne aj moja túžba po svätom prijímaní a svätej omši. Až neskôr som pochopila, že modlitba je pevným základom, bez ktorého sa vzťah s Pánom Ježišom nedá budovať, a že bez modlitby zostáva bez účinku aj sviatostný život. A tak som sa, žiaľ, opäť začala venovať mojim záľubám, priateľstvom, štúdiu.

Trvalo niekoľko rokov, kým som pochopila, že sa raz musím rozhodnúť: Buď budem ďalej žiť ten môj život, alebo začnem skutočne žiť len pre Pána Ježiša.

Dôležitým momentom pre toto rozhodnutie bolo, keď som uverila v Božiu lásku; v lásku, ktorá ma tak miluje, ako keby som bola jeho jediná nevesta; v lásku, ktorá túži len po tom, aby bola opätovaná. Veľmi pekným znamením pre mňa bolo aj to, že keď si približne dva mesiace pred mojím slávnostným sľubom Pán Boh k sebe zobral moju mamku, bolo to práve 25. marca, na slávnosť Zvestovania Pána, deň, kedy Panna Mária dáva svoje áno, aby sa Boží Syn mohol stať človekom. Pevne verím, že moja mamka v okamihu svojej smrti dala tiež svoje áno Božiemu plánu, pretože vedela, že nám z neba bude môcť oveľa viac pomáhať žiť naše povolania.

Vianočné príbehy

Nebola v ňom láska

Stalo sa to jedného dňa krátko pred Vianocami. Robila som obchôdzku po domove dôchodcov, kde pracujem. Do izby starého pána, ktorý žil celkom sám, práve pred štvrťhodinkou kuriér doručil balík, preto som sa nedivila, keď sa na moje zaklopanie neozvala odpoveď hned. „Á, vianočný balík!“ myslela som si. A naozaj, keď konečne zaznelo: „Dalej!“, starý pán stál pri stole a prehrabával sa v balíku, ktorý práve otvoril. Na prvý pohľad bolo vidno, že v balíku bola štedrá nádielka. Neskôr som sa dopočula, že odosielateľkou bola dcéra starého pána, bohatá obchodníčka. V tom čase všetci ľudia trpeli núdzou a nedostatkom. Povojnová doba bola časom hladu. Ale v tomto balíku bolo vidieť cigarety, tabak, koňak, červené víno, teplé topánky a oblečenie – všetko, po čom mnohí mohli len túžiť. Starý pán mal však zamračenú tvár, nebolo na nej vidieť ani iskierku radosti z toho množstva darov. „Ale pán Maier,“ povedala som, „ako len môžete mať taký smutný výraz tváre nad takýmto vianočným darčekom? Veď sú tam všetko samé dobré veci!“ Starý pán sa pozrel na mňa a povedal: „Nie je v ňom láska!“ A začal rozprávať o svojej bohatej dcére. Balík dala zabaliť svojim zamestnancom a na pohľadnicu s predtlačeným textom dopísala iba: „Tvoja dcéra Luise a zať“. Inak nič; žiadne osobné vianočné prianie, žiaden sľub skorej návštevy, žiadne pozvanie, aby starý pán oslávil sviatky s nimi. Na všetkých darčekomoch boli ešte cenovky, aby si starý otec všimol, koľko do neho investovali. Starý pán mal pravdu: Nebola v tom láska! Ani tie najkrajšie a najdrahšie darčeky nie sú hodnotné a neurobia radosť, keď v nich nie je láska. Darujme s každým darom aj kúsok seba a hlavne milosrdnú Božiu lásku, ktorá sa k nám skláňa nielen v tento vianočný čas!

Ježiškov oslík

Svätý Ján Berchmans prežíval rok a pol pred svojou smrťou hlbokú vnútornú temnotu. Istý kňaz mu dal radu, nech je vo svojich modlitbách jednoduchý ako dieťa a nech pri tom myslí na Božie Dieťa v chudobných jaslách v Betleheme. Počas Svätej noci – bolo to o osem dní neskôr – kľáčal Ján pred jasličkami, celkom ponorený do zázraku božskej lásky. Spomenul si na sv. Ignáca, ktorý vo svojich Duchovných cvičeniach odporúča, aby sa pri rozjímaní nad nejakou biblickou udalosťou človek vžil do jednej z jej postáv. A tak sa Ján teda zahľadel na figúrky v betleheme: videl anjela, Máriu, Jozefa, pastierov a nakoniec sa mu pohľad zastavil na oslíkovi, ktorý svojím dychom zohrieval malého Ježiška. V tom okamihu vedel, že chce byť Ježiškovým oslíkom. V každodennom živote sa táto jeho túžba prejavovala v nezištnej službe spolubratom a v drobnej, často nenápadnej a málo oceňovanej či podradnej práci – čistil topánky, opravoval sutany a vykonával drobné, jednoduché práce v kuchyni.